

Til lovforslag nr. L 311. Betænkning afgivet af Kommunaludvalget den 17. juni 1993

Betænkning

over

Forslag til lov om midlertidig refusion af kommunernes merudgifter på børnepasnings- og ældreområdet

Udvalget har behandlet lovforslaget i en række møder og har herunder stillet spørgsmål til indenrigsministeren, som denne har besvaret skriftligt.

Endvidere har udvalget modtaget skriftlige og/eller mundtlige henvendelser fra:

Børne- og Ungdomspædagogernes Landsforbund,
Pædagogisk Medhjælper Forbund og
Ventelisteudvalget.

Der er af to mindretal stillet ændringsforslag, hvorom henvises til de ledsagende bemærkninger.

Herefter indstiller et *flertal* (Socialdemokratiets, Det Radikale Venstres og Kristeligt Folkepartis medlemmer af udvalget) lovforslaget til *vedtagelse uændret*.

Et *mindretal* (Det Konservative Folkepartis og Venstres medlemmer af udvalget) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling.

Lovforslaget er et brud med de gældende principper om bloktilskud til kommunerne. Et princip, som mindretallet ønsker at bevare. Ved at indføre refusionssystemet, som lovforslaget gør, ønsker flertallet bag lovforslaget at styre den kommunale adfærd og prioritering, hvilket efter mindretallets opfattelse er et indgreb i det kommunale selvstyre.

Mindretallet betragter regeringens samlede økonomiske udspil som en helhed. Da Det Konservative Folkeparti og Venstre er mod-

standere af regeringens samlede plan, vil de to partier stemme imod alle regeringens lovforslag, uanset at partierne ville kunne støtte enkelte af lovforslagene, hvis de ikke indgik i den fremlagte helhed. Nogle af forslagene har partierne ved tidligere lejligheder selv fremlagt, men i helt andre sammenhænge.

Regeringens samlede økonomiske plan består af tre elementer: Nye offentlige udgifter, ændringer i dagpengesystemet og omlægning af skattesystemet. Samlet lægger disse tre elementer op til en ny kurs i den økonomiske politik, som har en forkert ideologisk drejning og er økonomisk uansvarlig.

For det første har regeringen foreslået nye offentlige udgifter på 11-12 mia. kr. i 1994. Regeringen har dermed brudt de sidste 10 års stramme udgiftspolitik og har sat kursen mod nye udvidelser af den offentlige sektor.

For det andet indebærer den foreslåede skatteomlægning, at det private erhvervslivs kapitalgrundlag i de kommende år vil blive udhulet af avanceskatter på aktier, ejendomme og goodwill samtidig med, at erhvervslivets konkurrenceevne bliver forringet. Boligudgiften for boligejere vil stige, således at de private ejerboliger stilles ringere i forhold til de offentligt støttede udlejningsboliger. Den foreslåede bruttoskat vil forringe vilkårene for ny privat pensionsopsparing.

For det tredje har regeringen fremlagt en arbejdsmarkedspolitik, som slet ikke løser strukturproblemerne på arbejdsmarkedet, men tværtimod cementerer de bestående stivheder

og lægger grunden til forøgede udgifter til arbejdsmarkedspolitikken i de kommende år.

Samlet udgør regeringens økonomiske udspil en ideologisk drejning, hvor den offentlige sektor vil vokse kraftigt, medens der bliver lagt større byrder på den private sektor.

Mindretallet finder det aldeles utroværdigt og uansvarligt, når regeringen lover skattelettelser samtidig med, at de offentlige udgifter og underskuddet på de offentlige budgetter vokser.

Den nye kurs mod større offentlige udgifter vil tværtimod udløse store skatteregninger i fremtiden.

Der er enkelte forslag om skattelettelser m.v. i den samlede pakke, som mindretallet ud fra en isoleret betragtning ville kunne støtte.

En ansvarlig økonomisk politik kræver imidlertid, at lettelser og finansiering hører sammen.

Mindretallet er derfor nødt til at se forslagene om lettelser og skærper under ét. Da regeringen ikke har taget initiativ til reelle forhandlinger om den samlede økonomiske plan, har mindretallet ikke fået mulighed for at opnå grundlæggende ændringer i regeringens udspil. I konsekvens heraf vil mindretallet stemme imod alle regeringens lovforslag.

Et *andet mindretal* (Socialistisk Folkepartis medlem af udvalget) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de af mindretallet stillede ændringsforslag.

Det er efter mindretallets opfattelse en rigtig politik at give kommunerne mulighed for øget aktivitet på socialområdet. Dette område har et skrigende behov, og mange opgaver lades uløste på grund af kommunernes vanskelige økonomiske situation. Set i et beskæftigelsesfremmende lys er det efter mindretallets mening det eneste rigtige at sætte arbejde i gang dér, hvor der er behov.

Mindretallet mener dog, at lovforslaget er meget stramt i sine præmisser for tilskud. Derfor har mindretallet stillet en række ændringsforslag, som skal lempe betingelserne og dermed give både en bedre beskæftigelseseffekt og en bedre social effekt. Ændringsforslagene retter også delvis op på den omvendte Robin Hood-effekt, som lovforslaget indeholder med den særligt høje tilskudsgrænse for særligt lidt aktive kommuner.

Et *tredje mindretal* (Fremskridtspartiets medlem af udvalget) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de af mindretallet stillede ændringsforslag.

Ændringsforslag

Af et *mindretal* (FP):

Til titlen

1) Titlen affattes således:

»Forslag
til

Lov om midlertidig refusion af kommunernes merudgifter på ældreområdet«.

Til § 1

2) Paragraffen udgår.

Af et *mindretal* (SF):

3) I *stk. 1* ændres »1994 og 1995« til: »1994-1997«.

4) I *stk. 1* ændres »30 pct.« til: »25 pct.«.

5) I *stk. 1* ændres »budget 1993« til: »budget 1992«.

Til § 2

6) I *stk. 1* ændres »1994 og 1995« til: »1994-1997«.

7) I *stk. 1* ændres »50 pct.« til: »45 pct.«.

8) I *stk. 1* ændres »budget 1993« til: »budget 1992«.

Til § 3

9) Paragraffen udgår.

Af et *mindretal* (FP):

10) I *stk. 1* ændres »§§ 1-2« til: »§ 2«.

11) I *stk. 2* ændres »§§ 1-2« til: »§ 2«, og ordene »børne- og« og ordene »henholdsvis 65 og« udgår.

Til § 5

Af et *mindretal* (SF):

12) I *stk. 1, 1. pkt.* ændres »§§ 1-3« til: »§§ 1 og 2«, og *stk. 1, 2. pkt.*, udgår.

Af et *mindretal* (FP):

13) I *stk. 1* ændres »§§ 1-3« til: »§§ 2 og 3«.

Af et *mindretal* (SF):

Til § 6

14) Paragraffen udgår.

Til § 7

15) I *stk. 1* ændres »1994 og 1995« til: »1994-1997«.

Bemærkninger

Til nr. 1, 2, 10, 11 og 13

Det er Fremskridtspartiets opfattelse, at det er aldeles glimrende, at vore ældre borgere får hjemmehjælpsordningen styrket. Derimod er det aldeles unødvendigt at udvide den kommunale dagpasning for børn. Børn er forældrenes ansvar også med hensyn til pasning.

Privatisering af børnepasningen, brugerbetaling og reducerede personskatter er vejen

frem mod en langt bedre situation for børnefamilierne. Den kommunale børnepleje har i forvejen alt for mange ressourcer, idet personale-normeringer og udgifter til bygninger m.v. har et helt urealistisk højt niveau. Kvaliteten ville stige og priserne falde, såfremt børnepasning skete på et frit marked. For børnefamilier uden økonomisk formåen er det en social opgave. Ændringsforslagene betyder, at den gode ældre del bibeholdes, og at den unødvendige børnedel udgår.

Til nr. 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 12, 14 og 15

Lovforslaget bør ses som en opfølgning af aktiveringsforliget og som sådan tage udgangspunkt i situationen i kommunerne før dette forligs ikrafttræden. Refusionsgrundlaget bør derfor ændres fra 1993 til 1992.

Hvis lovforslaget skal ses som et egentligt aktiveringsforslag, må loftet fjernes, da især de aktive kommuner alt for hurtigt vil ramme dette. For at holde udgifterne på et rimeligt niveau i forhold til udgangspunktet, nedsættes refusionsprocenterne.

Det vil fremme motivationen i kommunerne, at lovforslaget får en længere funktionsperiode, da man så mindsker risikoen for at skulle afskedige personalet igen efter en kort periode. Kommunerne vil få mere ro omkring deres udgifter. Derudover tilsiger den demografiske udvikling, at børnetallet vil toppe i 1996-97.

Erling Christensen (S) Grete Schødt (S) Poul Erik Dyrlund (S) Holger Graversen (S)

Klaus Hækkerup (S) fmd. Peder Sass (S) Jørn Pedersen (S) Pernille Frahm (SF)

Torben Rechendorff (KF) Kirkegaard (KF) Per Tærstøl (KF) Lis Noer Holmberg (V)

Erik Larsen (V) Else Winther Andersen (V) Poul Nødgaard (FP) nfmd.

Ebbe Lundgaard (RV) Glønborg (KRF)

Centrum-Demokraterne havde ingen medlemmer i udvalget.